

Ekspertter: LED-belysning er fremtiden – men vær kritisk

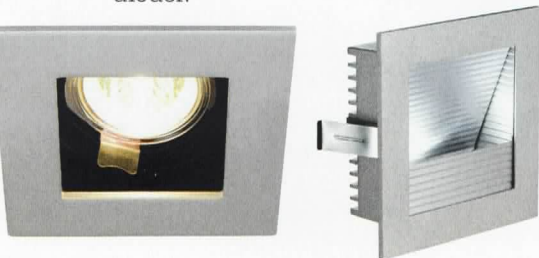

Lysdioder (LED) anses for fremtidens belysning og byder på en række fordele i forhold til traditionelle lyskilder. Men ifølge eksperter skal man være opmærksom på en række faktorer, inden man investerer i diodebelysning

Der er bred enighed om, at Light-Emitting Diodes (LED) – på dansk kaldet lysdioder – er fremtidens lyskilde.

Teknologien giver mulighed for belysning i helt nye sammenhænge og muliggør store energibesparelser. Samtidig udmærker dioderne sig ved at have en meget lang holdbarhed. Fagfolk råder dog forbrugere til ikke ukritisk at købe LED-produkter – og eventuelt søge kvalificeret rådgivning, f.eks. hos en el-installatør.

Det gælder også belysningsproducenten Lumiere, der er blandt pionerne inden for LED. Af de godt 9.000 varenumre kan størstedelen benyttes med LED-pærer, og kataloget omfatter en lang række produkter konstrueret specielt til brug med dioder.

Ifølge direktør Henrik Grundholm skal man som forbruger først og fremmest være opmærksom på, at lysdioderne ikke kan benyttes alle steder.

- De lyser i én retning og mindre end almindelige pærer. Det gør dem til gengæld velegnede til nedadlysende lamper eller spots.

Stil krav til din lyskilde

Henrik Grundholm gør opmærksom på, at de enkelte dioders lysevne kan være vidt forskellig.

- De billigste LED-pærer har begrænset holdbarhed og benytter dioder med varierende lysstyrke, hvilket giver en uensartet belysning.

Derfor har vi valgt kun at bruge kvalitetspærer, hvor samtlige dioder har optimal lysevne. De forekommer kostbare ved første øjekast, men tilbagebetalingstiden er typisk begrænset til ca. to år, hvilket er væsentligt kortere end den forventede levetid, forklarer han.

Ifølge direktøren fås LED-lyskilder til priser fra 50-75 kr. og op til omkring 1.000 kr.

- Vores oplevelse er, at priserne for pærer af god kvalitet starter ved ca. 200 kr.

Center for Energibesparelser har opstillet en række råd for at hjælpe forbrugere til at vælge de rette lysdioder: Lysdiodepæren skal have den rigtige sokkel, så den passer til lampen, og selve lyset skal være kraftigt nok og passe til formålet. Desuden bør man vælge dioder med god farvegengivelse. Det er også en god idé at holde øje med tallet for »lumen pr. watt«, som angiver, hvilken lysmængde der genereres for hver watt strømforbrug. Her anbefaler centret en værdi på mindst 50 for lyskilder og 40 for komplette armaturer.

Byggefirma: Tag skridtet fuldt ud

HD Bolig, der specialiserer sig i passiv- og lavenergibyggeri, tilbyder muligheden for diodebelysning i alle sine projekter.

- Vi opfordrer til at vælge lavenergiløsninger alle steder, hvor det giver funktionel og økonomisk mening. I en lavenergibolig er det oplagt at bruge den mest energieffektive belysningsform, lyder det fra indehaveren, tømrer og bygningskonstruktør Henrik Dissing.

Han har selv valgt en omfattende LED-løsning fra Lumiere til sin nybyggede bolig, der er Silkeborg-området's første certificerede passivhus og dermed lever op til kravet om et

Lysdioder (LED) vinder indpas

Det skyldes den lange holdbarhed, og at energiforbruget er mindre end for en tilsvarende glødelampe.

- Pæren skal have den rigtige sokkel, så den passer til lampen.
- Lyset skal være kraftigt nok og passe til både lampen og formålet.
- Vælg lysdioder med god farvegengivelse (Ra-værdi på min. 80).
- Lysmængden i forhold til energiforbruget (lumen pr. W) bør ligge på 40-50 eller derover.

Kilde: Center for Energibesparelser, www.spare.dk.

totalt årligt energiforbrug på højst 120 kWh pr. m².

Det resulterer i en samlet energitudgift på under 3.000 kr. pr. år, bl.a. i kraft af LED-belysningen.

- LED er endnu ikke velegnet som arbejdsbelysning; men dioderne er et godt valg mange andre steder inden- og udendørs. Med LED kan man lade lyset brænde uden at frygte for hverken miljø eller el-regning, men det er en dårlig idé at vælge en andenrangs diodeløsning, mener bygningskonstruktøren.

Henrik Madsen fra Funder El-Service A/S, der har installeret belysningen i passivhuset, er enig.

- Lysdioder er fremtiden, og de værste børnesygdomme er udryddet. Når den angivne levetid holder, er LED i mange tilfælde et godt valg; men man skal være opmærksom på kvalitetsforskellene, og derfor sælger vi overvejende produkter fra anerkendte leverandører, siger han. ■